

Nieuwsbrief PR Updates

Nummer 8, 2023

Redactie: Prof. mr. drs. M. Heemskerk.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2023:1131](#) 25-08-2023

Eigen contractuele uitlegmaatstaf wanneer partneralimentatie eindigt bij pensioengerechtigde leeftijd

Hof

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2023:7060](#) 22-08-2023

Bedrijfstakpensioenfonds mag bij dwangbevel invorderingskosten vorderen

Rechtbank

[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2023:3553](#) 09-08-2023

Werknemer met deeltijdpensioen krijgt na meerwerkverzoek geen fulltime RVU

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2023:4053](#) 28-07-2023

Geen dwaling bij afkoop pensioen in eigen beheer; pensioenverevening pensioen vrouw onaanvaardbaar

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2023:6853](#) 21-07-2023

Geen vernietiging dwangbevel bedrijfstakpensioenfonds

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2023:1087](#) 14-03-2023

Ernstig verwijtbaar ontslag: billijke vergoeding inclusief pensioenschade

Centrale Raad van Beroep

[Centrale Raad van Beroep, ECLI:NL:CRVB:2023:1541](#) 09-08-2023

Aanvraag militair arbeidsongeschiktheidspensioen terecht afgewezen

[Centrale Raad van Beroep, ECLI:NL:CRVB:2023:1506](#) 03-08-2023

Toewijzing aanvraag militair arbeidsongeschiktheidspensioen

Antillen

[Gerecht in eerste aanleg van Curaçao, ECLI:NL:OGEAC:2023:211](#) 28-08-2023

Recht op lumpsum bij vervroegd uittreden, geen recht op pensioengratificatie

[Gerecht in eerste aanleg van Curaçao, ECLI:NL:OGEAC:2023:214](#) 28-08-2023

Verdeling huwelijksgoederengemeenschap

[Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba, ECLI:NL:OGEAA:2022:518](#) 15-03-2022

Onterecht Arubaans ontslag

Uitspraken zonder ECLI

[College voor de Rechten van de Mens](#) 02-08-2023

Geen discriminatie handicap/cz door ABP bij indexatie
arbeidsongeschiktheidspensioen

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

RECHTSPRAAK

Geen discriminatie handicap/cz door ABP bij indexatie arbeidsongeschiktheidspensioen

Man met chronisch vermoeidheidssyndroom meent dat hij gediscrimineerd wordt op basis van handicap/chronische ziekte bij de indexatie van zijn arbeidsongeschiktheidspensioen. Het College oordeelt dat geen sprake is van direct onderscheid. De beslissing om voor alle pensioengerechtigden per 1 januari 2008 een indexatie toe te passen van de op dat moment ontvangen pensioenuitkering is geen direct onderscheid op grond van handicap of chronische ziekte: alle pensioengerechtigden zijn op gelijke wijze behandeld. De man kan zich niet vergelijken met andere pensioengerechtigden die met de indexatie van 1 januari 2008 wel volledig zijn gecompenseerd. De onvolledige compensatie voor de man is het gevolg van een beslissing die niet kan worden toegerekend aan pensioenfonds ABP. ABP heeft geen verboden onderscheid gemaakt jegens de man op grond van handicap of chronische ziekte.

Verzoeker lijdt aan Myalgische Encefalomyelitis, ofwel chronisch vermoeidheidssyndroom. Sinds 2 januari 1997 ontvangt hij een invaliditeitspensioen van ABP. Tot 1 juli 2007 is de hoogte van het invaliditeitspensioen van verzoeker gekoppeld aan de hoogte van zijn WAO-uitkering. Bij elke indexatie van de WAO-uitkering wordt het invaliditeitspensioen van verzoeker herberekend, rekening houdend met de verhoogde WAO-uitkering. Een hogere WAO-uitkering leidt tot een lager invaliditeitspensioen. Indien later in de tijd het inkomen waarop het invaliditeitspensioen is gebaseerd door indexatie stijgt, wordt het invaliditeitspensioen weer hoger (het zaagtandeffect).

Op 11 april 2007 besluit de Pensioenkamer (bestaande uit vertegenwoordigers van de sociale partners) het invaliditeitspensioen met ingang van 1 juli 2007 los te koppelen van de WAO-

uitkering. Achtergrond voor dit besluit is de op dat moment aanstaande wetswijziging die de WAO-uitkering met vijf procent zal verhogen. De wijziging heeft tot gevolg dat toekomstige wijzigingen of indexaties van de WAO-uitkering geen effect meer hebben op de hoogte van het invaliditeitspensioen. Herberekening van het invaliditeitspensioen vindt alleen nog plaats in geval van indexatie bij verweerder. Het invaliditeitspensioen wordt dan rechtstreeks geïndexeerd; het onderliggende jaarinkomen en de feitelijke WAO-uitkering zijn daarbij niet meer van belang.

Verweerder (ABP) besluit om alle pensioenuitkeringen per 1 januari 2008 te verhogen (indexeren) met het percentage van de loonontwikkeling van 2,5% en een na-indexatie van 1,96%, in totaal 4,01%. In een toelichting op het besluit stelt verweerder dat de na-indexatie dient als compensatie voor indexaties die in het verleden niet zijn toegepast. Het invaliditeitspensioen van verzoeker wordt verhoogd met 4,01% per 1 januari 2008. Aangezien de na-indexatie per 1 januari 2008 wordt toegekend, is de na-indexatie (alleen) over het ontkoppelde invaliditeitspensioen toegekend.

Verzoeker is het oneens met de wijze waarop ABP zijn invaliditeitspensioen heeft geïndexeerd. Hij gaat in 2008 eerst in bezwaar en maakt vervolgens gebruik van de in het pensioenreglement geboden beroepsmogelijkheid. De Commissie van Beroep oordeelt dat de indexering op het invaliditeitspensioen juist is toegepast.

Verzoeker stelt dat verweerder jegens hem verboden onderscheid heeft gemaakt op grond van handicap of chronische ziekte. Verweerder heeft op 1 januari 2008 een na-indexatie op de pensioenen doorgevoerd waarbij zij heeft medegedeeld dat de eerder gemiste indexaties volledig gecompenseerd zouden worden. De na-indexatie is bij verzoeker echter niet toegepast over het volledige bedrag van zijn invaliditeitspensioen (dus voor de ontkoppeling), maar slechts over het ontkoppelde invaliditeitspensioen. De gemiste indexaties hebben echter ook betrekking op een periode waarin zijn invaliditeitspensioen nog was gekoppeld aan zijn WAO-uitkering. Dit betekende voor verzoeker dat verweerder over een bedrag ter hoogte van de WAO-uitkering niet na-indexeerde.

Het College acht het van belang om eerst stil te staan bij de groep waarmee verzoeker zich vergelijkt. Verzoeker heeft in dit verband aangevoerd dat hij zich benadeeld voelt ten opzichte van alle andere pensioengerechtigden die wel volledig zijn gecompenseerd voor de gemiste indexaties uit het verleden. Verweerder heeft immers medegedeeld dat de eerder gemiste indexaties volledig gecompenseerd zouden worden, aldus verzoeker. In reactie op vragen van verzoeker heeft verweerder toegelicht dat zij voor iedere pensioengerechtigde op hetzelfde

moment, namelijk op 1 januari 2008, een indexatie heeft doorgevoerd. Voor alle pensioengerechtigden en voor alle typen pensioenen werd de indexatie berekend over het pensioen dat een gerechtigde op en vanaf 1 januari 2008 ontving. Er is dan ook geen sprake geweest van enigerlei vorm van (direct) onderscheid op welke grond dan ook. Evenmin is sprake geweest van een indexatie met terugwerkende kracht over het verleden. Daarnaast heeft verweerster ter zitting aangevoerd dat ook binnen de groep pensioengerechtigden met een invaliditeitspensioen de indexatie tot verschillen heeft geleid. Voor sommige pensioengerechtigden pakte de indexatie heel voordelig uit en voor andere minder. Dit heeft te maken met de samenwoonsituatie en allerlei andere factoren die van invloed kunnen zijn op de hoogte van het pensioen. In de situatie van verzoeker was het invaliditeitspensioen op het moment van de indexatie al losgekoppeld van de WAO-uitkering, waardoor er is geïndexeerd over het ontkoppelde invaliditeitspensioen, aldus verweerster.

Het College volgt verweerster in de stelling dat de beslissing om voor alle pensioengerechtigden per 1 januari 2008 een indexatie toe te passen van de op dat moment ontvangen pensioenuitkering als zodanig geen direct onderscheid op grond van handicap of chronische ziekte inhoudt: alle pensioengerechtigden zijn op gelijke wijze behandeld. Het College overweegt dat verzoeker zijn klacht over ongelijke behandeling koppelt aan de toelichting die door verweerster bij de indexatie van 1 januari 2008 is gegeven. Daarin is die indexatie gepresenteerd als een na-indexatie die beoogde volledige compensatie te bieden voor in de periode daarvoor uitgebleven indexaties van de pensioenen. Verzoeker stelt dat van een dergelijke volledige compensatie in zijn geval geen sprake is, nu de indexatie slechts heeft plaatsgevonden over het bedrag dat hij als invaliditeitspensioen van verweerster ontving en niet over de WAO-uitkering, terwijl de indexaties die hij in de periode daarvoor had misgelopen wel betrekking zouden hebben gehad op het (toen nog) gekoppelde bedrag van WAO-uitkering en invaliditeitspensioen samen. Daardoor is verzoeker van mening dat hij, als persoon die vanwege een handicap of chronische ziekte volledig arbeidsongeschikt is en daarom een invaliditeitspensioen ontvangt, minder gecompenseerd wordt dan ontvangers van andere pensioenen. Hoewel het College zich kan voorstellen dat verzoeker meent dat het in de toelichting op de indexatie van 1 januari 2008 geschetste beeld van volledige compensatie in zijn geval niet opgaat, ontkomt het College niet aan de vaststelling dat die indexatie als zodanig geen direct onderscheid oplevert. Dat de door verweerster gegeven toelichting op die indexatie voor verzoeker niet opgaat, maakt dit niet anders.

Voor zover verzoekers standpunt moet worden opgevat als een betoog dat de toegepaste indexatie indirect onderscheid op grond van handicap of chronische ziekte oplevert aangezien de gelijke behandeling die verweerster bij de indexatie van 1 januari 2008 heeft toegepast voor

hem als ontvanger van een invaliditeitspensioen een minder volledige compensatie van gemiste eerdere indexaties oplevert dan voor personen die een ander type pensioen ontvangen, overweegt het College het volgende. Het gelijkheidsbeginsel vergt dat gelijke gevallen gelijk worden behandeld en ongelijke gevallen ongelijk, naar de mate van ongelijkheid (HvJ EU 16 september 2010, nr. C-149/10, ECLI:EU:C:2010:534, m.nt. A.G. Veldman (*Chatzi/Ypourgos Oikonomikon*)). Dit betekent echter niet dat slechts in identieke situaties een beroep op de gelijkebehandelingswetgeving kan worden gedaan. Wel dienen de situaties vergelijkbaar te zijn. Of sprake is van vergelijkbare situaties moet specifiek en concreet worden onderzocht (vergelijk onder meer HvJ EU 10 mei 2011, nr. C-147/08, ECLI:EU:C:2011:286 (*Römer/Freie und Hansestadt Hamburg*), r.o. 42). Uit eerdere oordelen van de voorganger van het College, de Commissie Gelijke Behandeling (CGB), vloeit voort dat een werknemer die een arbeidsongeschiktheidsuitkering ontvangt zich niet zonder meer kan vergelijken met een werknemer die hierop geen aanspraak kan maken (zie CGB 24 april 2012, 2012-73, overweging 3.16).

Met betrekking tot de indexatie van 1 januari 2008 vergelijkt verzoeker zich met andere pensioengerechtigden die wel volledig zijn gecompenseerd voor eerder misgelopen indexaties. Het College overweegt dat de rechtspositie van verzoeker echter wezenlijk anders is dan die van andere pensioengerechtigden zonder invaliditeitspensioen, die al dan niet volledig zijn gecompenseerd. Het invaliditeitspensioen van verzoeker was tot 1 juli 2007 gekoppeld aan de hoogte van zijn WAO-uitkering, terwijl het aanvullend pensioen van pensioengerechtigden met een ouderdompensioen niet een dergelijke koppeling kent (vergelijk in dit verband College voor de Rechten van de Mens 13 maart 2018, 2018-22 en College voor de Rechten van de Mens 23 augustus 2021, 2021-113). Bovendien overweegt het College dat de onvolledige compensatie voor eerder misgelopen indexaties waarover verzoeker klaagt in wezen het gevolg is van de loskoppeling van 1 juli 2007. Tot deze loskoppeling is besloten door de Pensioenkamer en niet door verweerster. Verweerster is slechts de uitvoerder van de besluiten van de Pensioenkamer. Verzoeker heeft weliswaar aangevoerd dat verweerster als pensioenuitvoerder door de Pensioenkamer wordt gehoord voordat deze beslissingen tot aanpassing van de pensioenen neemt, maar de invloed van verweerster op de beslissingen van de Pensioenkamer gaat naar het oordeel van het College niet zo ver dat de beslissingen van de Pensioenkamer aan verweerster zijn toe te rekenen. Het College komt op basis van het voorgaande tot de conclusie dat verzoeker zich niet kan vergelijken met andere pensioengerechtigden die met de indexatie van 1 januari 2008 wel volledig zijn gecompenseerd en dat de onvolledige compensatie die verzoeker ten deel is gevallen het gevolg is van een beslissing die niet kan worden toegerekend aan verweerster. Verweerster heeft jegens verzoeker derhalve geen verboden onderscheid gemaakt op grond

van handicap of chronische ziekte door de wijze waarop zij het invaliditeitspensioen heeft geïndexeerd.

Instantie: College voor de Rechten van de Mens

Datum uitspraak: 02-08-2023

Zaaknummer: CRM 2023-83

RECHTSPRAAK

Verdeling huwelijksgoederengemeenschap

Echtscheiding in Curaçao. Het gerecht verdeelt de huwelijksgoederengemeenschap. Ten aanzien van het door de man opgebouwde pensioen komt de helft aan de vrouw toe. Zij kiest voor verdeling van de contante waarde en niet voor een periodieke uitkering.

In deze Curaçaose echtscheidingszaak heeft het gerecht bij tussenvonnis onder meer de vrouw gemachtigd om aan APC en eventuele andere pensioenverzekeraars van de man opgave te vragen van de waarde van diens pensioenaanspraken per 3 november 2020. De vrouw stelt dat de man pensioen heeft opgebouwd bij de Foundation Pension Fund Isla Curaçao en dat deze pensioenaanspraken een waarde hebben van NAF 81.821, waarvan haar de helft (NAF 40.910) toekomt. Deze stelling, die de man niet heeft weersproken, is overeenkomstig de opgave van Foundation Pension Fund Isla Curaçao, die de vrouw in het geding heeft gebracht.

Uit deze stelling leidt het gerecht af dat de vrouw kiest voor een verdeling van de contante waarde van de pensioenaanspraken en niet voor een periodieke uitkering. Van die contante waarde van NAF 81.821 komt aan elk van partijen de helft toe.

De vrouw verzoekt blijkens haar inleidend verzoekschrift bij de boedelscheiding een belastingschuld van NAF 129.000 als uitgangspunt te hanteren. Mede gezien de door haar overgelegde bescheiden zal het verzoek van de vrouw uit te gaan van een belastingschuld van NAF 129.000 worden gehonoreerd. Zou de werkelijke belastingschuld hoger of lager blijken te zijn, dan zal het verschil ten laste respectievelijk ten gunste van de man komen.

De huwelijksgoederengemeenschap heeft per saldo een waarde van NAF 116.140,30. Beide partijen hebben aanspraak op de helft daarvan, NAF 58.070,15.

De woning wordt toegedeeld aan de vrouw. Daargelaten dat de vraag wie de woning na de toedeling gaat bewonen, buiten de verdeling valt, kan naar het oordeel van het gerecht niet

van de vrouw worden geveerd toe te laten dat de man in de woning blijft wonen, ook niet als in aanmerking wordt genomen dat de woning uit twee appartementen bestaat. Naast de woning zullen van de activa ook de inboedelgoederen – die zijn in de woning aanwezig – haar eigen pensioenaanspraken en, overeenkomstig de voorkeur van partijen, de auto Tercel aan de vrouw worden toegeedeeld. Van de passiva zullen voor rekening van de vrouw komen de met de woning verbonden hypotheekschuld, de helft van de schuld van NAF 129.000 aan de belastingdienst en de overige schulden. Aan de man zullen worden toegeedeeld van de activa de spaarrekening ACU-aandelen, zijn eigen pensioenaanspraken en, overeenkomstig de voorkeur van partijen, de auto RAV, en van de passiva zullen voor zijn rekening komen de helft van de schuld van NAF 129.000 aan de belastingdienst, vermeerderd respectievelijk verminderd met hetgeen partijen meer of minder dan dat bedrag aan de belastingdienst verschuldigd zullen blijken te zijn. Dit leidt tot de slotsom dat de vrouw wordt overbedeeld en de man wordt onderbedeeld voor een bedrag van NAF 87.061,30 – 29.079 =) NAF 57.982,30 x 50% = NAF 28.991,15. De vrouw dient dat bedrag van NAF 28.991,15 aan de man te betalen.

Instantie: Gerecht in eerste aanleg van Curaçao

Datum uitspraak: 28-08-2023

ECLI: ECLI:NL:OGEAC:2023:214

Zaaknummer: CUR202102851

Rechters: O. Nijhuis

Advocaten: M. Cicilia

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Recht op lumpsum bij vervroegd uittreden, geen recht op pensioengratificatie

Eisers hebben wegens hun vervroegde uitstroom als werknemers van ADC recht op betaling ineens van de afgesproken lumpsum. Ze hebben geen recht op de in de cao neergelegde pensioengratificatie.

Eisers, allen geboren in 1959, waren tot voor kort in dienst van ADC. In 2020 en 2021 heeft ADC de mogelijkheid gezien en met vakbond ABVO besproken om oudere werknemers het aanbod te doen gebruik te maken van een regeling tot vrijwillige uitstroom analoog aan de Landsverordening vervroegd vrijwillige uitstroom (hierna: de Lv VVU). Eiser sub 1 is bij een aantal van die besprekingen aanwezig geweest.

Begin 2023 heeft ADC aan eisers de mogelijkheid geboden vervroegd uit te stromen, met beëindiging van het dienstverband per 1 juni 2023 en betaling van een eenmalige som van NAF 45.000 bruto per persoon. Eisers hebben een daartoe strekkend verzoek aan ADC gedaan, dat ADC heeft aanvaard. Naast eisers zijn nog drie andere werknemers van ADC vervroegd vrijwillig uitgestroomd.

Op de laatste dag van het dienstverband van eisers, 31 mei 2023, heeft ADC eisers per e-mail bericht dat de lumpsum van NAF 45.000 bruto ‘in overleg met de vakbond’ in drie tranches van elk NAF 15.000 bruto zal worden uitbetaald, eind juni, eind september en eind december 2023.

Bij brief van 5 juni 2023 hebben eisers ADC verzocht om het bedrag van NAF 45.000 op uiterlijk 30 juni 2023 volledig aan eisers uit te betalen. Daarnaast hebben zij aanspraak gemaakt op een pensioengratificatie gelijk aan één brutomaandloon. ADC heeft geen gehoor gegeven aan het verzoek van eisers en is overgegaan tot uitbetaling van slechts een eerste tranche van NAF 15.000 bruto.

Eisers leggen aan hun eerste vordering ten grondslag dat zij gelet op artikel 6 van de Lv VVU per 1 juni 2023 recht hebben op een eenmalige geldsom van NAF 45.000 bruto. Zij stellen op

geen enkel moment met ADC te zijn overeengekomen dat de uitbetaling in termijnen zou geschieden. Zij merken daarbij op dat, voor zover ADC iets in die zin met de vakbond heeft besproken, zij de vakbond niet gemachtigd hebben om namens hen een betalingsregeling te accepteren.

Naar het oordeel van het gerecht kunnen eisers aanspraak maken op betaling ineens en hoeven zij geen genoegen te nemen met een gespreide betaling zoals door ADC voorgenomen. Uitgangspunt was dus dat de lumpsum, de eenmalige uitkering, in haar geheel in één keer zou worden betaald in de maand na de beëindiging van het dienstverband. Niet in geschil is dat ADC haar aanbod om gebruik te maken van de uitstroomregeling niet vergezeld heeft doen gaan van een voorstel voor de betaling. Ook op de bijeenkomst met het Algemeen Pensioenfonds Curacao op 16 maart 2023 waar (circa twintig) werknemers van ADC voorgelicht werden over de regeling en de consequenties daarvan, is, naar ter zitting duidelijk is geworden, niet gesproken over een gespreide betaling van de lumpsum. Met de aanvaarding van het aanbod door eisers ontstond voor ADC dan ook de verplichting de lumpsum uit te keren op de wijze voorgeschreven in artikel 6 lid 5 Lv VVU.

Zoals bepaald in artikel 6:29 Burgerlijk Wetboek, is een schuldenaar (ADC) zonder toestemming van de schuldeiser (eisers) niet bevoegd het verschuldigde in gedeelten te voldoen. Een dergelijke toestemming is door eisers niet gegeven.

Eisers menen voorts aanspraak te kunnen maken op een pensioengratificatie als bedoeld in artikel 9.12 van de CAO, dat luidt: 'Aan de werknemer die met pensioen gaat, wordt bruto 1 maandloon uitgekeerd.' Deze vordering zal worden afgewezen. Het door ADC gevoerde verweer dat erop neerkomt dat de regeling van de vervroegde uitstroom een alternatief is voor pensioen en dat dit CAO-artikel voor eisers dus niet aan de orde is, komt het gerecht gegrond voor. In de overgelegde stukken ziet het gerecht ook geen aanwijzing dat ADC bij eisers de indruk heeft gewekt dat zij bij gebruikmaking van de uitstroomregeling naast de eenmalige uitkering een pensioengratificatie zouden ontvangen.

Instantie: Gerecht in eerste aanleg van Curaçao

Datum uitspraak: 28-08-2023

ECLI: ECLI:NL:OGEAC:2023:211

Zaaknummer: CUR202301970

Rechters: P.E. de Kort

Advocaten: L.N. Asjes en W. ten Veen

Wetsartikelen: 6 Lv VVU en 6:29 BW

RECHTSPRAAK

Onterecht Arubaans ontslag

Gerecht oordeelt dat Arubaans ontslag op staande voet onterecht is. Werknemer heeft recht op diverse vergoedingen en afschrift van pensioenoverzicht.

Verzoeker is op 1 januari 2004 als ‘*maintenance worker*’ in loondienst getreden van El Bohio, tegen een brutomaandsalaris van Afl. 2.613,53. In verband met de coronapandemie bedraagt het brutomaandsalaris van verzoeker thans Afl. 1.181,54. Bij brief van 6 september 2021 is verzoeker op staande voet ontslagen. Verzoeker heeft El Bohio bij brief van 23 september 2021 onder meer medegedeeld dat er geen sprake is van een dringende reden die een ontslag op staande voet rechtvaardigt. Verder heeft verzoeker bij diezelfde brief aangeboden om het ontstane arbeidsgeschil in der minne te regelen door betaling van de aan verzoeker toekomende opzegtermijn, cessantia en schadevergoeding. Verzoeker heeft El Bohio bij brief van 18 oktober 2021 medegedeeld dat hij in het aan hem gegeven ontslag berust. Verder heeft verzoeker zich bij diezelfde brief op het standpunt gesteld dat het ontslag kennelijk onredelijk en onregelmatig is, nu de door El Bohio opgegeven redenen het ontslag niet kunnen dragen. Verzoeker heeft in verband daarmee betaling van zijn opzegtermijn, cessantia en de vergoeding zoals genoemd in zijn brief van 23 september 2021, verzocht. El Bohio heeft op het schrijven van verzoeker van 23 september 2021 en van 18 oktober 2021 niet gereageerd. Verzoeker wenst eveneens dat het gerecht El Bohio beveelt om de premieovereenkomst die zij met een instelling als bedoeld in de Landsverordening algemeen pensioen zou hebben, waaruit het opgebouwde pensioen van verzoeker gedurende zijn gehele dienstverband blijkt, binnen tien dagen na betekening van deze beschikking aan verzoeker af te geven.

Het Gerecht stelt voorop dat El Bohio ter zitting heeft verklaard dat de grondslag voor het ontslag is komen te vervallen nu op grond van door verzoeker overgelegde producties overtuigend is aangetoond dat verzoeker gedurende zijn arbeidsongeschiktheid niet bij zijn andere werkgever heeft gewerkt, zoals aanvankelijk gesteld door El Bohio. Dit betekent dat vast komt te staan dat El Bohio verzoeker ten onrechte op staande voet heeft ontslagen, in welk ontslag verzoeker heeft berust. Aldus is in elk geval sprake van een onregelmatig gegeven ontslag. El Bohio is schadeplichtig jegens verzoeker ten belope van de niet door haar in acht

genomen opzegtermijn van, en dat heeft verzoeker onbestreden gesteld, vier maanden. Nu sprake is van een ontslag zonder een aan verzoeker te verwijten reden, komt verzoeker eveneens in aanmerking voor een door El Bohio te betalen cessantia-uitkering. Het gerecht beveelt El Bohio tot afgifte aan verzoeker, binnen tien dagen na betekening van deze beschikking aan El Bohio, van een afschrift van de premieovereenkomst die zij met een instelling als bedoeld in de Landsverordening algemeen pensioen heeft gesloten waaruit het opgebouwde pensioen van verzoeker gedurende zijn gehele dienstverband bij El Bohio blijkt, en bepaalt dat El Bohio ten behoeve van verzoeker een dwangsom verbeurt van Afl. 250 voor iedere dag of deel daarvan dat El Bohio dat bevel niet opvolgt met als maximum Afl. 50.000.

Instantie: Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba

Datum uitspraak: 15-03-2022

ECLI: ECLI:NL:OGEEA:2022:518

Zaaknummer: AUA202103125

Rechters: A.H.M. van de Leur

Advocaten: J.A.R. Bryson en D.G. Kock

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Toewijzing aanvraag militair arbeidsongeschiktheidspensioen

Het gaat in deze zaak om de vraag of appellant recht heeft op een militair invaliditeitspensioen. In dit hoger beroep staat daarbij de vraag centraal of bij appellant op de peildatum 14 november 2016 sprake was van een posttraumatische stressstoornis (PTSS) met dienstverband. De Raad zal het ervoor houden dat bij appellant op de peildatum sprake was van een PTSS, die in belangrijke mate verband houdt met de militaire dienst in Libanon. Er volgt een opdracht tot verzekeringsgeneeskundig onderzoek en het nemen van een nieuwe beslissing op bezwaar.

Appellant is als dienstplichtige van 28 januari 1981 tot 26 mei 1981 uitgezonden geweest naar Libanon. Hij is begin maart 1982 met groot verlof gegaan en is sinds medio 1982 uit werkelijke dienst. Appellant heeft in 2013 voor het eerst verzocht om toekenning van een militair invaliditeitspensioen. In dat kader heeft hij zich op verzoek van de staatssecretaris laten onderzoeken door prof. dr. R.J. van den Bosch, psychiater, van Psyon. In zijn rapportage van 8 juli 2013 heeft Van den Bosch geconcludeerd dat er bij appellant kenmerken aanwezig zijn passend bij een PTSS, maar dat die onvoldoende overtuigend zijn om daarop de diagnose PTSS te kunnen baseren. De staatssecretaris heeft vervolgens het verzoek van appellant afgewezen, en het bezwaar tegen die beslissing is ongegrond verklaard.

Appellant heeft bij brief van 11 november 2016, door de staatssecretaris ontvangen op 14 november 2016 (peildatum), opnieuw verzocht om toekenning van een militair invaliditeitspensioen vanwege een psychische aandoening. Naar aanleiding van zijn verzoek heeft de staatssecretaris psychiater drs. J.K. van der Veer verzocht een onderzoek bij appellant te verrichten. Van der Veer heeft op 7 november 2017 een rapportage uitgebracht.

Appellant heeft de kennisname door de staatssecretaris van de rapportage van Van der Veer geblokkeerd. Bij besluit van 23 februari 2018 heeft de staatssecretaris het verzoek van

appellant daarom buiten behandeling gelaten.

Appellant heeft bezwaar gemaakt tegen dit besluit. Tijdens de bezwaarprocedure heeft hij een contra-expertise gevraagd van E. van Meekeren en R. Wesselink van birdView. Uit hun rapportage van 2 oktober 2018 blijkt, kort samengevat, dat bij appellant de diagnose PTSS gesteld kan worden en dat het aannemelijk is dat een belangrijk deel daarvan toe te schrijven is aan zijn ervaringen in Libanon.

De staatssecretaris heeft de door appellant ingewonnen contra-expertise voorgelegd aan zijn medisch adviseur/verzekeringsspecialist I.P.L. Koperberg. Uit het advies van Koperberg van 19 december 2018 blijkt, kort samengevat, dat de door birdView gehanteerde benadering minder kritisch is dan binnen de verzekeringsgeneeskunde gebruikelijk is en dat zij niet van alle voorhanden informatie – waaronder de rapportage van Van der Veer – hebben kennis genomen. Koperberg concludeert dat zonder het vrijgeven van de rapportage van Van der Veer het niet mogelijk is om een adequate herbeoordeling te verrichten.

Tijdens de bezwaarprocedure heeft appellant de blokkade van de rapportage van Van der Veer opgeheven. In de rapportage van Van der Veer wordt geconcludeerd dat wel sprake is van PTSS-gerelateerde symptomen, dat hij de diagnose PTSS op dat moment niet kan bevestigen, maar ook niet geheel kan uitsluiten. Het lijkt Van der Veer het meest aannemelijk dat de militaire dienst in buitengewone omstandigheden (in Libanon) ‘in enige mate’ invloed heeft gehad. Uit de rapportage van Van der Veer blijkt dat hij acht heeft geslagen op de rapportage van Van den Bosch van juli 2013. Daarnaast heeft Van der Veer op 30 oktober 2017 afzonderlijk gereageerd op de door appellant verstrekte informatie van zijn behandelaars bij het Sinai Centrum.

Appellant heeft een klacht ingediend tegen Van der Veer bij het medisch tuchtcollege. Bij uitspraak van het tuchtcollege van 29 mei 2018 is de klacht afgewezen.

Van der Veer heeft naar aanleiding van de contra-expertise van birdView op 7 januari 2020 een nadere aanvulling op zijn rapportage gegeven. Hierin is vermeld dat de opzet van de rapportage van birdView niet aan de richtlijnen van de Nederlandse Vereniging voor Medisch Specialistische Rapportage voldoet. Ook worden in psychiatrisch-diagnostisch opzicht vraagtekens gezet bij de conclusie van birdView. De contra-expertise vormt daarom voor Van der Veer geen aanleiding om zijn eerdere standpunt te herzien.

Bij het bestreden besluit van 18 februari 2020 heeft de staatssecretaris het bezwaar van appellant onder verwijzing naar onder meer de rapportages van Van der Veer ongegrond verklaard. Appellant heeft geen recht op een militair invaliditeitspensioen. Daaraan is ten grondslag gelegd dat, hoewel sprake is van PTSS-gerelateerde symptomen, de diagnose PTSS

niet kan worden gesteld.

Appellant heeft in beroep een verslag van een diagnostisch onderzoek van ARQ (Nationaal Psychotrauma Centrum) van 24 september 2020 en een rapport van psychiater D.G. Buiten van 16 december 2020 overgelegd. Psychiater Buiten komt tot de conclusie dat bij appellant sprake is van een PTSS, die volgens hem is toe te schrijven aan de ervaringen die appellant heeft gehad tijdens zijn uitzending in Libanon. Buiten heeft de rapporten van Van den Bosch en Van der Veer daarbij in twijfel getrokken, omdat zij volgens hem niet voldoen aan de daarvoor geldende eisen. Appellant heeft geweigerd Van der Veer kennis te laten nemen van de rapportage van Buiten.

Daarna heeft appellant nog een brief van Sinai Centrum, behandelaar, van 6 januari 2021 overgelegd. Daaruit blijkt dat de behandeling op 18 januari 2021 is geëindigd, omdat die niet zinvol is zolang deze bestuursrechtelijke procedure nog loopt. Eerst na afloop zal de behandeling kunnen worden herstart.

De rechtbank heeft het beroep tegen het bestreden besluit ongegrond verklaard. Daartoe heeft de rechtbank overwogen dat zij in wat appellant heeft aangevoerd geen aanleiding ziet om te twifelen aan de rapportage van Van der Veer van november 2017. In het rapport van birdView is de diagnose PTSS uit de behandelend sector overgenomen, terwijl Van der Veer zelfstandig een diagnose heeft gesteld. Bovendien is de bevinding van Koperberg dat het onderzoek van birdView minder kritisch is geweest dan in de verzekeringsgeneeskunde gebruikelijk is, onweersproken gebleven. Ook vindt de rechtbank van belang dat birdView, in tegenstelling tot Van der Veer, niet van alle voorhanden relevante informatie heeft kennisgenomen. De rechtbank vindt verder belangrijk dat de bevindingen van Van der Veer in lijn zijn met de eerdere bevindingen van Van den Bosch ten aanzien van de vraag of de diagnose PTSS gesteld kan worden. De rapportage van Buiten die appellant in beroep heeft ingebracht, geeft geen aanleiding aan de rapportage van Van der Veer te twifelen, aangezien appellant de kennisname van deze rapportage door Van der Veer heeft geblokkeerd en de staatssecretaris zo niet de mogelijkheid heeft een medisch onderlegde reactie op deze rapportage te geven. Van gegronde redenen om de kennisname door Van der Veer te blokkeren is de rechtbank niet gebleken. Gebleken is dat de handelwijze van Van der Veer de tuchtrechtelijke toets heeft doorstaan. Gelet op een en ander kon de staatssecretaris bij de motivering van de bestreden beslissing volstaan met een verwijzing naar de rapportage van Van der Veer en heeft de rechtbank geen aanleiding gezien om zelf een medisch deskundige te benoemen.

De Raad komt tot het oordeel dat het hoger beroep slaagt. Tussen partijen is in geschil of op de peildatum terecht geen dienstverband is aanvaard voor de door appellant gestelde PTSS. Daarbij gaat het volgens vaste rechtspraak om de vraag of de uitoefening van de

militaire dienst tijdens de uitzending in belangrijke mate de aandoening heeft veroorzaakt of een duidelijke factor is geweest bij het ontstaan van de aandoening.

Na de schorsing van het onderzoek ter zitting op 9 juni 2022 heeft Van der Veer met een rapportage van 5 september 2022 onder meer een reactie gegeven op het rapport van Buiten en een antwoord op de vraag van Koperberg of op de peildatum sprake was van een PTSS. Zijn eindconclusie is dat appelland na zijn terugkomst uit Libanon wel stress gerelateerde klachten en symptomen heeft ontwikkeld, maar dat retrospectief niet is vast te stellen of dat samenhangt met de diagnose PTSS. Wel kan volgens Van der Veer gezegd worden dat er sprake was van een overgevoeligheid voor stress, die geduid kan worden als kenmerk voor een persisterende aanpassingsstoornis. Het is 'aannemelijk dat er op de peildatum 14 november 2016 twijfel bestaat op basis van het onveranderde complexe toestandsbeeld of er in diagnostische zin de diagnose PTSS met zekerheid te stellen is.'

Met een brief van 4 oktober 2022 heeft Buiten gereageerd op deze rapportage van Van der Veer. Buiten handhaaft zijn eerdere conclusie, te weten dat er op de peildatum sprake was van een PTSS, mogelijk met uitgestelde expressie, en dat de oorzaak van de PTSS is toe te schrijven aan een aantal psychotraumatische ervaringen in Libanon. Buiten is gemotiveerd ingegaan op diverse kritiekpunten van Van der Veer en heeft die weerlegd.

Koperberg heeft in zijn brief van 1 november 2022 zijn visie gegeven op de reactie van Buiten. Koperberg zegt daarin dat Buiten terecht stelt dat de DSM 5 een ruimere interpretatie heeft van het traumacriterium dan de DSM-IV. Bij de DSM 5 gaf Van der Veer al als differentiaal diagnose een (incompleet) PTSS aan, zij het dat de diagnose niet met zekerheid was te stellen. Dat Buiten nu na vijf jaar alsnog een chronisch PTSS-beeld diagnosticeert, mede op basis van de vragenlijsten, is zeker denkbaar, aldus Koperberg. Hij zegt verder dat als er retrospectief nu een nieuw of ander inzicht wordt geopend, dat nog niet aantoont dat er toen bij Van der Veer sprake was van een kennelijke fout. Dat Buiten op een integere en onafhankelijke wijze onderzoek heeft verricht staat volgens Koperberg niet ter discussie. Buiten heeft volgens Koperberg ook terecht verwezen naar de ruimhartigheid ten aanzien van beoordelingen bij veteranen zoals dat staat opgenomen in het (WIA/IP) PTSS-Protocol. Koperberg eindigt met: 'Gelet op bovenstaande overwegingen lijkt mij dat de medische analyse c.q. controverses voldoende zijn becommentarieerd door de verschillende medische disciplines. De vraag is of dit al dan niet aanleiding geeft tot een andere *juridische* beoordeling van het dienstverband ten tijde van de peildatum, die recht doet aan de strekking van de vigerende wetgeving. Ik zie derhalve geen reden om dit opnieuw met psychiater Van der Veer terug te koppelen.'

Volgens vaste rechtspraak is het als het aankomt op de bewijslastverdeling aan de staatssecretaris om naar aanleiding van een aanvraag om een militair invaliditeitspensioen

medisch onderzoek te laten uitvoeren en op basis daarvan een beoordeling te verrichten van de invaliditeit van de aanvrager en het verband met de dienst. Als de staatssecretaris op grond van het medisch onderzoek concludeert dat geen sprake is van invaliditeit met dienstverband, ligt het vervolgens op de weg van betrokkene om de conclusies van de door de staatssecretaris gevolgde medische advisering gemotiveerd in twijfel te trekken. Het is dus aan appellant om twijfel te zaaien over de conclusie van de staatssecretaris dat van invaliditeit met dienstverband in zijn geval geen sprake is.

De Raad is van oordeel dat appellant met de expertise van Buiten erin geslaagd is voldoende twijfel te zaaien. De conclusies van Van der Veer en Buiten over de diagnose en het dienstverband zijn verschillend, maar Van der Veer sluit de diagnose PTSS ook zeker niet uit. De deskundigheid en onpartijdigheid van Buiten is door de staatssecretaris erkend en zijn rapportages geven blijk van een zorgvuldig onderzoek en zijn inzichtelijk en consistent. De conclusie is goed gemotiveerd en steunt op de bevindingen. Gelet hierop en gezien de reactie van Koperberg zal de Raad het ervoor houden dat bij appellant op de peildatum sprake was van een PTSS, die in belangrijke mate verband houdt met de militaire dienst in Libanon. Dit oordeel brengt mee dat het nu aan de staatssecretaris is om de beperkingen en de mate van invaliditeit van appellant als gevolg van de PTSS op de peildatum vast te stellen door middel van een verzekeringsgeneeskundig onderzoek.

Het hoger beroep slaagt. De aangevallen uitspraak wordt vernietigd en het beroep wordt gegrond verklaard. De Raad vernietigt het bestreden besluit en zal de staatssecretaris opdragen een nieuwe beslissing op het bezwaar te nemen met inachtneming van wat hiervoor is overwogen. Dit betekent dat de staatssecretaris nu de beperkingen en de mate van invaliditeit van appellant als gevolg van de PTSS op de peildatum moet laten vaststellen en het resultaat daarvan in een nieuwe beslissing op bezwaar moet opnemen. De Raad zal met toepassing van artikel 8:113, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht bepalen dat tegen de door de staatssecretaris te nemen nieuwe beslissing op het bezwaar slechts bij de Raad beroep kan worden ingesteld.

Aanleiding bestaat de staatssecretaris te veroordelen in de kosten die appellant heeft moeten maken in beroep en in hoger beroep wegens verleende rechtsbijstand. Deze kosten bedragen € 3.766,50 (in beroep: 1 punt voor het beroepschrift en 1 punt voor de zitting; in hoger beroep: 1 punt voor het hogerberoepschrift, 1,5 punt voor de zittingen, is 4,5 punten à € 837). Appellant krijgt ook het betaalde griffierecht in beroep en in hoger beroep terug.

Tot slot heeft appellant recht op vergoeding van de in beroep en hoger beroep gemaakte deskundigenkosten. De vergoeding van deze kosten wordt vastgesteld met overeenkomstige toepassing van het bepaalde bij en krachtens de Wet tarieven in strafzaken. Bij het Besluit

tarieven in strafzaken 2003 (Bts) zijn deze tarieven vastgesteld. Artikel 2 van het Bts is van toepassing op de vergoeding van door een psychiater verrichte onderzoeken. Dit geldt voor de rapportage van 16 december 2020 en de nadere reactie van 4 oktober 2022 van Buiten. In dit artikel is bepaald dat ten hoogste € 129,63 per uur (2020; van toepassing op rapportage Buiten) en € 136,19 per uur (2022; van toepassing op de nadere reactie Buiten) wordt vergoed. Op grond van artikel 15 van het Bts worden de bedragen verhoogd met de omzetbelasting die daarover is verschuldigd. De staatssecretaris zal deze deskundigenkosten aan de hand van de gefactureerde uren moeten berekenen, opnemen in zijn nieuwe beslissing op bezwaar en vervolgens aan appellant moeten uitbetalen. In deze nieuwe beslissing op bezwaar dient de staatssecretaris zich, toetsend aan de dubbele redelijkheidstoets, ook uit te laten over de door appellant gemaakte kosten voor de rapportage van birdView.

Instantie: Centrale Raad van Beroep

Datum uitspraak: 03-08-2023

ECLI: ECLI:NL:CRVB:2023:1506

Zaaknummer: 21 / 3857 MPW

Rechters: Y. Sneevliet, L.M. Tobé en H. Lagas

Advocaten: H.J.G. Dudink, E.J. Engels Linssen en W.R.C. Adang

Wetsartikelen: 8:113 lid 2 Awb, art. 2 Besluit tarieven in strafzaken 2003 en art. 15 Besluit tarieven in strafzaken 2003

RECHTSPRAAK

Aanvraag militair arbeidsongeschiktheidspensioen terecht afgewezen

Afwijzing aanvraag militair invaliditeitspensioen Bosniëganger. In eerdere uitspraken heeft de Raad geoordeeld dat er geen sprake is van invaliditeit met dienstverband. Sindsdien zijn geen nieuwe medische inzichten naar voren gekomen. De Raad laat het oordeel van de rechtbank in stand. Conclusie is en blijft dat aan de verschillende psychische aandoeningen van appellant andere oorzaken dan de militaire dienst ten grondslag liggen. Dat wordt niet anders doordat de bezwaarverzekeringsarts heeft meegedeeld dat wat appellant naar zijn zeggen tijdens zijn uitzending heeft meegemaakt volgens de huidige criteria van de DSM5-classificatie wel als een factor kan worden aangemerkt die zou kunnen bijdragen aan het ontstaan van de aandoening PTSS. Slotsom blijft immers dat de psychische klachten van appellant feitelijk niet of nauwelijks kunnen worden verklaard door de ervaringen in militaire dienst.

Appellant is van 8 december 1997 tot 18 mei 1998 als beroepsmilitair uitgezonden geweest naar Bosnië in het kader van de Stabilization Force 3-missie. Hij is in januari 1999 ontslagen uit de militaire dienst.

Op 15 januari 2008 heeft appellant een militair invaliditeitspensioen aangevraagd. Met een besluit van 6 november 2008 is deze aanvraag afgewezen. Bij beslissing op bewaar van 16 mei 2014 is dit besluit gehandhaafd. De rechtbank heeft het beroep van appellant tegen deze beslissing op bezwaar ongegrond verklaard. Bij uitspraak van 23 februari 2017 heeft de Raad de uitspraak van de rechtbank bevestigd.

Op 22 augustus 2011 heeft appellant de staatssecretaris aansprakelijk gesteld voor de door hem geleden en nog te lijden schade als gevolg van de uitzending naar Bosnië. Met een besluit van

8 augustus 2017 heeft de staatssecretaris geweigerd aansprakelijkheid te erkennen. Dit besluit is gehandhaafd bij beslissing op bezwaar van 12 april 2018. De staatssecretaris heeft daarbij verwezen naar de uitspraak van de Raad van 23 februari 2017. De rechtbank heeft het beroep van appellant tegen de beslissing op bezwaar van 12 april 2018 ongegrond verklaard. Bij uitspraak van 1 oktober 2020 heeft de Raad ook deze uitspraak van de rechtbank bevestigd.

Op 10 juni 2018 heeft appellant weer een militair invaliditeitspensioen aangevraagd. Er is een geneeskundig onderzoek verricht. Van dit onderzoek is op 23 september 2019 een rapport uitgebracht. Conclusie uit dit onderzoek is dat geen nieuwe medische inzichten naar voren zijn gekomen. De insomnia in samenhang met PTSS, waanstoornis en persoonlijkheidsstoornis NAO kunnen als voorheen gezien worden als geheel te berusten op erfelijke factoren en life events/traumatische ervaringen in de privésfeer, los van de militaire dienst. De PTSS kan niet verklaard worden op grond van de ervaringen in militaire dienst. De rol van de militaire dienst is gering tot verwaarloosbaar.

Op grond van het rapport van 23 september 2019 is het besluit van 3 oktober 2019 tot afwijzing van de aanvraag van appellant genomen. Bij het bestreden besluit is dit besluit gehandhaafd.

De rechtbank heeft het bestreden besluit vernietigd omdat het niet deugdelijk is gemotiveerd, maar heeft de rechtsgevolgen daarvan (en dus de afwijzing van het militair invaliditeitspensioen) in stand gelaten.

Appellant is het niet eens met de uitspraak van de rechtbank. Hij vindt dat er wel sprake is van invaliditeit met dienstverband en dat daarom de rechtsgevolgen van het vernietigde bestreden besluit ten onrechte in stand zijn gelaten. Hij heeft verwezen naar een door hem in beroep ingebracht rapport van 13 september 2021 van J.F.G.M. Thissen, arts. Hij heeft de Raad verzocht een deskundige te benoemen om de causaliteit tussen zijn psychische klachten en de militaire dienst te onderzoeken.

De Raad beoordeelt of de rechtbank terecht de rechtsgevolgen van het bestreden besluit in stand heeft gelaten. Hij doet dat aan de hand van de argumenten die appellant in hoger beroep heeft aangevoerd, de beroepsgronden. De Raad komt tot het oordeel dat het hoger beroep niet slaagt.

Bij het begrip invaliditeit met dienstverband gaat het om de vraag of de uitoefening van de militaire dienst in belangrijke mate de aandoening heeft veroorzaakt of een duidelijke factor is geweest bij het ontstaan, tot uiting komen of blijvend verergeren van de aandoening.

De Raad heeft eerder genoemde uitspraak geoordeeld dat voor de psychische problematiek van appellant geen dienstverband in bovenbedoelde zin kan worden aangenomen. De Raad is

het met de staatssecretaris eens dat er sindsdien geen nieuwe medische inzichten naar voren zijn gekomen. Conclusie is en blijft dat aan de verschillende psychische aandoeningen van appelland andere oorzaken dan de militaire dienst ten grondslag liggen. Dat wordt niet anders doordat de bezwaarverzekeringsarts heeft meegedeeld dat wat appelland naar zijn zeggen tijdens zijn uitzending heeft meegemaakt volgens de huidige criteria van de DSM5-classificatie wel als een factor kan worden aangemerkt die zou kunnen bijdragen aan het ontstaan van de aandoening PTSS. Slotsom blijft immers dat de psychische klachten van appelland feitelijk niet of nauwelijks kunnen worden verklaard door de ervaringen in militaire dienst. Ook het rapport van Thissen maakt niet dat moet worden getwijfeld aan de juistheid van de conclusie dat (nog steeds) geen invaliditeit met dienstverband kan worden aangenomen. Thissen heeft niet meer dan de mogelijkheid opengehouden dat de uitzending, naast andere oorzaken, een rol heeft gespeeld bij het ontstaan van de psychische klachten van appelland. Dat enkele gegeven maakt niet dat wat de Raad hierover eerder heeft geoordeeld in twijfel moet worden getrokken en geeft ook geen blijk van een veranderde medische toestand. De Raad ziet daarom geen aanleiding om in deze zaak een deskundige te benoemen. De rechtbank heeft terecht de rechtsgevolgen van het vernietigde bestreden besluit in stand gelaten.

Instantie: Centrale Raad van Beroep

Datum uitspraak: 09-08-2023

ECLI: ECLI:NL:CRVB:2023:1541

Zaaknummer: 22/1550 MPW

Rechters: B.J. van de Griend, L.M. Tobé en A.T. Marseille

Advocaten: mr. S.C. Leinders en W.R.C. Adang

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Ernstig verwijtbaar ontslag: billijke vergoeding inclusief pensioenschade

Geschil over vraag of sprake is van ontslag op staande voet. Werknemer is op 25 november 2022 op staande voet ontslagen vanwege – onder meer – het gratis (of voor een te laag bedrag) verhuren van machines aan klanten en het nalaten machines te controleren. De rechtbank oordeelt dat het ontslag op staande voet niet terecht is. Zij kent werknemer een billijke vergoeding toe inclusief pensioenschade.

Werknemer is sinds 15 september 1980 werkzaam bij werkgeefster, laatstelijk in de functie van Rental Manager. In 2021 is bij werknemer de wens ontstaan om zijn werkzaamheden bij werkgeefster af te bouwen. Werknemer is per 1 oktober 2021 vier dagen per week gaan werken. Aangezien er geen opvolger voor hem was is hij zijn oude functie van Rental Manager blijven uitoefenen. In maart 2022 is een nieuwe algemeen directeur aangesteld. Deze heeft gesprekken gevoerd met werknemer over zijn toekomstplannen en de mogelijkheid van een voortijdige beëindiging van de arbeidsovereenkomst. Partijen hebben overeenstemming bereikt over de inhoud van de vaststellingsovereenkomst, maar werknemer heeft de vaststellingsovereenkomst uiteindelijk niet ondertekend. Werknemer is op 25 november 2022 op staande voet ontslagen vanwege – onder meer – het gratis (of voor een te laag bedrag) verhuren van machines aan klanten en het nalaten machines te controleren. Werknemer berust in het gegeven ontslag, maar stelt zich wel op het standpunt dat het ontslag op staande voet niet rechtsgeldig is omdat het ontslag niet onverwijld is gegeven en er geen sprake is van een dringende reden. Om die reden verzoekt werknemer om een transitievergoeding, gefixeerde schadevergoeding en billijke vergoeding.

Voor het antwoord op de vraag of het ontslag op staande voet onverwijld is gegeven, is beslissend het tijdstip waarop de feiten die aan het ontslag op staande voet ten grondslag zijn gelegd bekend zijn geworden bij degene die bevoegd was het ontslag te verlenen. Werknemer wijst erop dat in de ontslagbrief staat dat werkgeefster recent feiten in de administratie heeft

ontdekt, maar dat in de vaststellingsovereenkomst van 29 juli 2022 al is opgenomen dat tegen hem een (boeken)onderzoek loopt. De kantonrechter acht het echter op basis van de door werkgeefster overgelegde e-mail van 6 oktober 2022 voldoende aannemelijk dat de vaststellingsovereenkomst pas in oktober 2022 is aangepast. Wel is aannemelijk dat werkgeefster toen al een gericht onderzoek naar werknemer had ingesteld, waarbij werkgeefster onvoldoende duidelijk heeft gemaakt waarom haar onderzoek tot 25 november 2022 heeft moeten duren. De kantonrechter laat het antwoord op de vraag of het ontslag onverwijld is gegeven in het midden, nu er geen dringende reden is voor het ontslag op staande voet. Het enkele feit dat de door werknemer opgestelde facturen niet aansluiten op het gebruik van de machines, betekent niet noodzakelijkerwijs dat sprake is van fraude. Werkgeefster omschrijft het begrip 'fraude' zelf als 'het opzettelijk misleiden van een ander, gericht op het behalen van enig wederrechtelijk voordeel ten nadele van die ander'. Uit de overgelegde stukken blijkt wel dat er bij verhuur van machines sprake is geweest van een slordige administratie, maar er is geen aanwijzing dat werknemer daarmee heeft beoogd zichzelf of persoonlijke relaties te verrijken. Binnen werkgeefster bestonden in dit kader ook geen duidelijke voorschriften. Hierbij is van belang dat werknemer in de praktijk is opgeleid tot Rental Manager en hij niet adequaat is bijgeschoold. Er was aldus geen sprake van een dringende reden, zodat het ontslag op staande voet wordt vernietigd. Aan werknemer komt een transitievergoeding en gefixeerde schadevergoeding toe. Ook komt aan werknemer een billijke vergoeding toe van € 40.000 waarbij rekening is gehouden met enerzijds de verwijtbare gedragingen van werkgeefster (het overvallen van werknemer met beschuldigingen van frauduleus handelen) en anderzijds de verwachting dat de arbeidsovereenkomst spoedig zou eindigen. Werknemer heeft medio 2022 met werkgeefster onderhandeld over het einde van zijn dienstverband en dat partijen een regeling hebben getroffen die is neergelegd in de vaststellingsovereenkomst van 29 juli 2022. Er zijn geen aanwijzingen dat partijen later nog over het einde van de arbeidsovereenkomst en de hoogte van de vergoeding verder hebben onderhandeld. De kantonrechter gaat er daarom van uit dat hierover tussen partijen overeenstemming bestond en dat werknemer zijn verwachtingen ten aanzien van het verdere verloop van zijn dienstverband bij werkgeefster uiteindelijk toch heeft bijgesteld en niet meer tot zijn pensioen wilde blijven werken. Gelet hierop kan werknemer geen aanspraak maken op een volledige vergoeding van de waarde van zijn dienstverband tot zijn pensioengerechtigde leeftijd. Voor het verzoek van werknemer tot vergoeding van de door hem gestelde pensioenschade geldt dat hij het bedrag van € 2.751 netto voldoende heeft onderbouwd en dat werkgeefster dit bedrag niet heeft betwist. Dit bedrag zal daarom ook worden toegewezen.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 14-03-2023

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2023:1087

Zaaknummer: 10261142 AE VERZ 22-63 MS/1270

Rechters: E.F.A. van Buitenen

Advocaten: P.F.A. Reichenbach en mr. R. Winters

Wetsartikelen: 7:686a lid 4 B, 7:677 lid 1 BW, 7:678 BW en 7:672 lid 11 BW

RECHTSPRAAK

Geen vernietiging dwangbevel bedrijfstakpensioenfonds

Geschil tussen bedrijfstakpensioenfonds en eiseres over premiebetaling. Eiseres biedt betalingsregeling aan. Het pensioenfonds heeft een dwangbevel uitgebracht. Eiseres komt in verzet en vordert dat het dwangbevel buiten effect wordt gesteld. De kantonrechter wijst de vorderingen af want ziet geen grond voor vernietiging van het dwangbevel. Er is geen akkoord voor het betalingsvoorstel.

Geschil tussen bedrijfstakpensioenfonds Rijn en Binnenvaart en eiser. De Stichting heeft eiseres eind januari 2023 een factuur ten bedrage van € 8.943,38 gestuurd. Eiseres heeft vervolgens contact opgenomen met de Stichting en medegedeeld dat zij de factuur niet in één keer kon betalen. Partijen hebben hierna overlegd over hoe eiseres de factuur kon betalen. Eiseres heeft in februari 2023 aangeboden om € 500 per maand af te lossen op de factuur. De Stichting heeft eiseres op 22 februari 2023 bericht dat zij het aanbod van eiseres aan haar bestuur zou voorleggen. Vervolgens ontving eiseres op 28 februari 2023 een aangetekend verstuurd aanmaning tot betaling van de achterstallige premies en heeft de Stichting op 24 april 2023 een dwangbevel aan eiseres laten betekenen. Eiseres is het er niet mee eens dat de Stichting een dwangbevel aan haar heeft laten betekenen. Daarom eist zij in deze zaak dat haar verzet tegen het dwangbevel gegrond wordt verklaard en dat het dwangbevel 'buiten effect wordt gesteld'. De kantonrechter begrijpt hieruit dat eiseres wil dat het dwangbevel wordt vernietigd.

De kantonrechter verleent verstek tegen eiseres

Bij het uitbrengen van de dagvaarding zijn alle wettelijke termijnen en formaliteiten in acht genomen. Daarom verleent de kantonrechter verstek tegen de Stichting.

Eiseres is ontvankelijk in haar eis

Op grond van artikel 21 lid 5 van de Wet Bedrijfstakpensioenfondsen 2000 (Wet Bpf 2000)

kan de rechtspersoon tegen wie het dwangbevel is gericht gedurende dertig dagen na betekening in verzet komen bij de kantonrechter van het arrondissement waarin hij is gevestigd. Gebleken is dat aan deze voorwaarden is voldaan, zodat eiseres ontvankelijk is in haar eis.

De eis van eiseres wordt afgewezen

Eiseres legt aan haar eis ten grondslag dat er duidelijke afspraken en toezeggingen zijn gedaan en dat zij die nakomt. Daardoor is volgens eiseres geen sprake van wanprestatie of enige tekortkoming. Bovendien maakt de Stichting, volgens eiseres, misbruik van (proces)recht door onder de voormelde omstandigheden een dwangbevel aan eiseres te betekenen.

De kantonrechter is van oordeel dat wat eiseres heeft gesteld niet tot vernietiging van het dwangbevel kan leiden. Uit de eigen stellingen van eiseres blijkt dat van tussen partijen gemaakte afspraken (nog) geen sprake is. Eiseres heeft weliswaar een aanbod voor een betalingsregeling gedaan, maar daar is de Stichting (kennelijk) niet mee akkoord gegaan. Eiseres doet verder geen beroep op de nietigheid van het dwangbevel, terwijl zij ook niet stelt dat niet aan de vereisten van artikel 21 lid 1 Wet Bpf 2000 is voldaan. In dat artikel staat dat de Stichting – indien een bijdrage na aanmaning per aangetekende brief niet of niet geheel binnen dertig dagen wordt voldaan – de premie, wettelijke of reglementaire renten of reglementaire boete en de aanmaningskosten kan invorderen bij dwangbevel. Aan deze vereisten voor het uitvoeren van een dwangbevel is naar het oordeel van de kantonrechter overigens voldaan. Waarom de Stichting desondanks misbruik van (proces)recht zou maken door op rechtsgeldige wijze een dwangbevel aan eiseres te laten betekenen, heeft eiseres niet gesteld. De eis van eiseres om het dwangbevel te vernietigen, wordt dan ook afgewezen.

Eiseres stelt verder dat de door de Stichting in rekening gebrachte vergoeding voor buitengerechtelijke incassokosten van in totaal € 1.871,33 onredelijk hoog is en moet worden afgewezen. Eiseres stelt echter niet waarom de vergoeding voor buitengerechtelijke incassokosten onredelijk hoog zou zijn. De kantonrechter ziet dan ook geen aanleiding om de in rekening gebrachte vergoeding voor buitengerechtelijke incassokosten te matigen.

Eiseres stelt ook dat de Stichting geen btw-nummer heeft en dat het daarom onterecht is dat eiseres de btw over de vergoeding voor buitengerechtelijke incassokosten aan de Stichting zou moeten vergoeden. De kantonrechter kan op geen enkele manier controleren of er btw door de Stichting in rekening is gebracht en, zo ja, hoeveel en ook niet waarom de Stichting heeft gemeend dit te mogen doen. Eiseres heeft het door de Stichting aan haar betekende dwangbevel namelijk niet in het geding gebracht. Dat had eiseres naar het oordeel van de kantonrechter wel moeten doen om dit gedeelte van haar eis te onderbouwen. Dat hij dit niet

heeft gedaan, leidt ertoe dat de kantonrechter geen aanleiding ziet om het dwangbevel voor wat betreft de btw over de vergoeding voor buitengerechtelijke incassokosten te vernietigen.

Tot slot heeft eiseres aan haar verzoek aan de Stichting om te bewijzen dat eiseres onder de werkingssfeer van het Bedrijfstakpensioenfonds voor de Rijn- en Binnenvaart valt geen juridische consequentie ten aanzien van onderhavige zaak aan verbonden. De kantonrechter hoeft hier dus ook geen oordeel over te geven.

De conclusie luidt dat de eis van eiseres wordt afgewezen.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 21-07-2023

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2023:6853

Zaaknummer: 10557694 / CV EXPL 23-17147

Rechters: D.L. Spierings

Advocaten: J.J. Geusebroek

Wetsartikelen: 21 Wet Bpf 2000

RECHTSPRAAK

Geen dwaling bij afkoop pensioen in eigen beheer; pensioenverevening pensioen vrouw onaanvaardbaar

Echtscheidingszaak. De rechtbank acht de huwelijkse voorwaarden met een finaal verrekeningsbeding waarbij vermogen man is uitgesloten rechtsgeldig. De afkoop van het pensioen in eigen beheer van de man is rechtsgeldig. Er is geen dwaling of bedrog en geen vergoedingsrecht. Pensioenverevening van het pensioen van de vrouw zou onaanvaardbaar zijn.

Partijen zijn in 2009 met elkaar gehuwd. Daarvoor hebben zij vanaf 2001 samengewoond. Op 27 mei 2009 hebben partijen bij een notaris huwelijkse voorwaarden laten maken en getekend. Partijen hebben beiden de Nederlandse nationaliteit. Partijen zijn de ouders van [A], geboren in 2003 in [geboorteplaats] en [B], geboren in 2005 in [geboorteplaats]. De rechtbank heeft voorlopige voorzieningen getroffen en in de beschikking van 31 januari 2022, die is hersteld bij beschikking van 18 maart 2022, (voor zover relevant) het volgende beslist. De man moet vanaf 26 november 2021, bij vooruitbetaling, een bedrag van € 195 per maand aan de vrouw betalen als bijdrage in de kosten van verzorging en opvoeding van [B]. De man moet vanaf 26 november 2021, bij vooruitbetaling, een bedrag van € 1.795 bruto per maand aan de vrouw betalen, als bijdrage in de kosten van haar levensonderhoud. De rechtbank zal de echtscheiding tussen partijen uitspreken. De rechtbank zal beslissen dat de man het gebruik van de woning in [plaats 2] tot uiterlijk zes maanden na inschrijving van de echtscheidingsbeschikking mag voortzetten. Partijen hebben afgesproken dat de man met €1.500 per kind per maand zal bijdragen in de kosten van studie en levensonderhoud voor de kinderen. Tijdens de tweede mondelinge behandeling heeft de man wel toegezegd aan de vrouw de door haar gevraagde uitdraai van 'mijnpensioenoverzicht.nl' te verstekken. De man heeft een grote verdien capaciteit en zijn holding beschikt over grote reserves, meer dan drie miljoen. De rechtbank bepaalt dat de man aan de vrouw maandelijks een bedrag van € 5.553 bruto per maand moet betalen als bijdrage in de kosten van haar levensonderhoud, telkens bij vooruit betaling te voldoen.

De vrouw stelt dat het finaal verrekenbeding waarbij het vermogen van de man is uitgesloten niet rechtsgeldig is. De rechtbank overweegt dat geen sprake is van dwaling of bedrog. Dat neemt niet weg dat het verrekenbeding en de beperking dat het zakelijk vermogen van de man niet in de verrekening wordt betrokken, vanwege het door de man gevoerde financiële beleid, wel heel erg onbillijk uitpakt. Bij de beoordeling van de draagplicht van partijen voor deze schulden zal de rechtbank gevolgen verbinden aan al deze omstandigheden, opdat uiteindelijk toch de door partijen bij de notaris beoogde 'eerlijke deal voor beiden' enigszins benaderd zal worden.

Omdat de erfenis van de vrouw van de verrekening is uitgesloten en het eventuele restant van die erfenis dat nog op haar rekening staat wel in de verrekening wordt betrokken zal de rechtbank bepalen dat de vrouw een vergoedingsrecht heeft van haar gehele erfenis van € 50.000. Dit is een vergoedingsrecht op de man en niet op de zogenoemde pseudogemeenschap. Voor zover de man zijn schenkingen heeft aangewend om de kosten van de huishouding te betalen voldeed hij aan de op hem rustende verplichting het kennelijke tekort aan inkomen aan te zuiveren uit zijn vermogen. De man kan zijn eventuele vergoedingsrecht dan ook niet te gelde maken.

De vrouw stelt dat aan haar in het kader van het afgekochte pensioen van de man een vergoedingsrecht toekomt van in totaal $(262.178 + 33.000) = € 295.178$ ten laste van de man.

De vrouw stelt dat zij heeft gedwaald bij de afkoop van het pensioen van de man in 2017 omdat zij bij de afkoop van het pensioen niet is geadviseerd. De rechtbank stelt vast dat het pensioen van de man in eigen beheer in 2017 is afgekocht en dat beide partijen hiervoor hebben getekend. Voor zover de vrouw betoogt dat er voor een te laag bedrag zou zijn afgekocht in relatie tot het in eigen beheer opgebouwde pensioen, acht de rechtbank dat onvoldoende onderbouwd. De rechtbank vindt de door de vrouw gestelde omstandigheden, gelet op de gemotiveerde betwisting van de man, onvoldoende om aan te nemen dat sprake is geweest van dwaling tijdens de afkoop van het pensioen. De keuze om het pensioenrecht van de man af te kopen is ook niet gemaakt in het zicht van de echtscheiding, maar op een moment dat de relatie nog in stand was. De afkoop op zichzelf is ook geen handeling waardoor de vrouw is benadeeld. Door de afkoop kwam er immers een bedrag vrij. Als het bedrag aan de man is uitgekeerd en er nog iets van over is, moet dit op een privébankrekening van de man staan waarvan het saldo al wordt meegenomen in de verrekening. Als het bedrag op is gemaakt, dan is niet vast te stellen waaraan dit is besteed, waarschijnlijk aan de kosten van de huishouding. Naar het oordeel van de rechtbank heeft de vrouw gelet op de vereisten genoemd in artikel 4 van de huwelijksvoorwaarden onvoldoende inzichtelijk gemaakt dat er een bedrag zou zijn onttrokken aan het vermogen van de vrouw ten bate van het vermogen

van de man. En ook al zou dit het geval zijn geweest dan was dit in de verrekening rechtgetrokken. Van ongerechtvaardigde verrijking is daarom, anders dan de vrouw stelt, geen sprake geweest.

Het afkopen van het pensioen en het daarna niet meer opbouwen van enig pensioen stond de man op zichzelf vrij. Er is in de huwelijkse voorwaarden geen bepaling opgenomen waaruit zou volgen dat dit niet zou mogen. Een verplichting pensioen op te bouwen vloeit evenmin voort uit de zorgvuldigheid die echtgenoten jegens elkaar in acht moeten nemen. Er zijn veel huwelijken waarin slechts door een van beide echtgenoten pensioen wordt opgebouwd. Anders dan de vrouw stelt, is van een toerekenbare tekortkoming daarom geen sprake. De rechtbank wijst het vergoedingsrecht van de vrouw af.

De rechtbank wil over het pensioen nog wel het volgende kwijt. De man heeft aan de vrouw aangeboden af te zien van zijn recht op verevening van het door haar opgebouwde pensioen, als de vrouw zou afzien van een claim uit hoofde van de afkoop van zijn pensioen. Nu de rechtbank die claim zal afwijzen gaat zij ervan uit dat de man zijn toezegging alsnog gestand doet. De man heeft zijn vermogen opgepot in zijn holding. Dit vermogen dient kennelijk mede als oudedagsvoorziening. De vrouw deelt niet mee in dat vermogen omdat dit van verrekening is uitgesloten. In die uitsluiting is de benadeling van de vrouw gelegen. Een eventuele aanspraak van de man op verevening van het door de vrouw in loondienst opgebouwde pensioen acht de rechtbank daarom naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 28-07-2023

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2023:4053

Zaaknummer: C/16/526982 / FA RK 21-1799

Rechters: M.A.A.T. Engbers

Advocaten: K.A. Boshouwers en A.M.B. Leerkotte

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Werknemer met deeltijdpensioen krijgt na meerwerkverzoek geen fulltime RVU

Kort geding werknemer van Friesland Campina met deeltijdpensioen (50%) wegens afwijzing verzoek vermeerdering arbeidsduur door werkgever. Enige reden voor het verzoek is dat werknemer op basis van een fulltimedienstverband gebruik wil maken van de RVU-regeling van werkgever. De voorzieningenrechter overweegt dat er ernstig rekening mee gehouden dient te worden dat in een bodemprocedure zal worden geoordeeld dat het door werknemer geldend maken van zijn recht op aanpassing van de arbeidsduur misbruik van bevoegdheid oplevert.

Werknemer is sinds 23 april 1979 in dienst bij Friesland Campina Nederland B.V. (hierna: FrieslandCampina). Vanwege gezondheidsredenen is hij vanaf 1 juli 2021 50 procent gaan werken en voor 50 procent met deeltijdpensioen gegaan. Met ingang van 1 september 2022 is er een Regeling voor Vervroegde Uittreding (RVU-regeling) van kracht binnen FrieslandCampina. Deze regeling stelt medewerkers met 45 dienstjaren bij FrieslandCampina in staat eerder te stoppen met werken voorafgaand aan de AOW-gerechtigde leeftijd. In de RVU-regeling staat een hardheidsclausule. Per e-mail van 12 september 2022 heeft werknemer FrieslandCampina verzocht om, met toepassing van de hardheidsclausule in de RVU-regeling, op basis van een fulltimedienstverband gebruik te mogen maken van de RVU-regeling. FrieslandCampina heeft hierop aan werknemer laten weten dat hij in aanmerking komt voor de RVU-regeling, maar dat als uitgangspunt daarvoor zijn huidige parttimedienstverband heeft te gelden. FrieslandCampina heeft verder aangegeven geen aanleiding te zien voor toepassing van de hardheidsclausule. Per brief van 24 februari 2023 van zijn gemachtigde heeft werknemer bij FrieslandCampina kenbaar gemaakt dat het antwoord van FrieslandCampina bij hem voor grote teleurstelling en boosheid heeft gezorgd. Werknemer heeft met de brief van 24 februari 2023 verzocht om zijn arbeidsduur weer naar fulltime te brengen. FrieslandCampina heeft per e-mail van 11 mei 2023 het verzoek van werknemer tot

vermeerdering van zijn arbeidsduur afgewezen. FrieslandCampina heeft daarbij aangegeven dat zij niet instemt met een dergelijk verzoek als dat tot doel heeft om aanspraak te kunnen maken op een hogere vergoeding op basis van de RVU-regeling. Werknemer vordert in kort geding onder meer FrieslandCampina te veroordelen hem met ingang van 1 augustus 2023 toe te laten zijn werkzaamheden bij FrieslandCampina te verrichten op basis van een (fulltime)arbeidsduur van 36 uur per week en de overige arbeidsvoorwaarden (zoals het salaris) dienovereenkomstig aan te passen. De vraag die partijen verdeeld houdt, is of het verzoek van werknemer tot vermeerdering van zijn arbeidsduur op grond van artikel 2 lid 5 van de Wet flexibel werken (Wfw) moet worden ingewilligd.

Naar het oordeel van de kantonrechter is spoedeisend belang bij de verzochte voorlopige voorziening voldoende aannemelijk gemaakt. Hoewel de motieven die een werknemer heeft voor een verzoek tot aanpassing van de arbeidsduur in beginsel geen rol spelen bij het al dan niet inwilligen van het verzoek – zoals ook werknemer heeft gesteld – vloeit uit de parlementaire geschiedenis voort dat deze motieven worden begrensd door de gevallen waar sprake is van misbruik van recht. Hoewel werknemer de intentie heeft om tot 1 mei 2024 daadwerkelijk weer fulltime te gaan werken, volgt uit de grondslag van het verzoek duidelijk dat de enige reden voor zijn verzoek tot vermeerdering van de arbeidsduur is dat hij per 1 mei 2024 gebruik wil maken van de RVU-regeling van FrieslandCampina, op basis van een fulltimedienstverband. De kantonrechter ziet daarmee een parallel tussen de situatie van werknemer en het voorbeeld uit de parlementaire geschiedenis van een verzoek tot vermeerdering van de arbeidsduur met het oogmerk om deze vermeerdering tijdens zwangerschapsverlof te effectueren. De wens tot meer werken staat niet voorop, maar het verkrijgen van de daaruit voortvloeiende financiële voordelen. Hoewel de kantonrechter begrip heeft voor de wens van werknemer om – na een dienstverband van 45 jaar, waarvan hij 42 jaar fulltime heeft gewerkt – op basis van een fulltime dienstverband gebruik te kunnen maken van de RVU-regeling, is de Wfw niet bedoeld voor dergelijke situaties. In het licht van voornoemde omstandigheden dient er volgens de kantonrechter ernstig rekening mee gehouden te worden dat in een bodemprocedure zal worden geoordeeld dat het door werknemer geldend maken van zijn recht op aanpassing van de arbeidsduur misbruik van bevoegdheid oplevert in de zin van artikel 3:13 BW. Naar het oordeel van de kantonrechter is toewijzing van de voorlopige voorziening in verband hiermee niet gerechtvaardigd. Het enkele feit dat werknemer stelt zwaarwegende belangen te hebben bij toewijzing van zijn verzoek tot vermeerdering van de arbeidsduur kan niet leiden tot een ander oordeel.

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland
Datum uitspraak: 09-08-2023
ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2023:3553
Zaaknummer: 10577282 \ CV EXPL 23-3412
Rechters: T.K. Hoogslag
Advocaten: J. Bonnema en L.E. Duijvis
Wetsartikelen: 3:13 BW en 2 Wfw

RECHTSPRAAK

Bedrijfstakpensioenfonds mag bij dwangbevel invorderingskosten vorderen

Werkgever valt onder werkingssfeer bedrijfstakpensioenfonds Detailhandel en is premieplichtig. In het dwangbevel is aanspraak gemaakt op betaling van achterstallige premies, rente en buitengerechtigde incassokosten. Het geschil in hoger beroep is beperkt tot de invorderingskosten. Werkgever meent dat die niet bij dwangbevel kunnen worden ingevorderd. De kantonrechter heeft het verzet tegen de invorderingskosten gegrond verklaard voor zover meer dan € 337,50. Inzet van hoger beroep is dat het hof het verzet van de kosten van € 363 gegrond verklaart. Het hof toetst de bij dwangbevel ingevorderde buitengerechtigde incassokosten aan het Rapport Voorwerk II met inachtneming van het Rapport BGK Integraal. Net als de kantonrechter is het hof van oordeel dat Pensioenfonds Detailhandel daarmee voldoende heeft onderbouwd daadwerkelijk buitengerechtigde incassokosten te hebben gemaakt. Het hof is het met de kantonrechter eens dat Pensioenfonds Detailhandel in redelijkheid aan buitengerechtigde incassokosten € 337,50 toekomt (conform voormeld Rapport 15% van € 2.250).

Butreco valt onder de werkingssfeer van de door Pensioenfonds Detailhandel uitgevoerde pensioenregeling voor de detailhandel. Butreco is daarom premieplichtig ten opzichte van Pensioenfonds Detailhandel. Pensioenfonds Detailhandel heeft op 2 december 2020 een dwangbevel tegen Butreco uitgevaardigd. Daarin is aanspraak gemaakt op betaling van achterstallige premies, rente en buitengerechtigde incassokosten van € 363. Het gaat in hoger beroep alleen nog over de in het dwangbevel opgenomen invorderingskosten inclusief btw. Butreco stelt zich op het standpunt dat Pensioenfonds Detailhandel die niet bij dwangbevel kan invorderen.

De kantonrechter heeft het verzet van Butreco tegen de in het dwangbevel opgenomen invorderingskosten – door hem als buitengerechterlijke incassokosten aangeduid – gegrond verklaard voor zover deze kosten € 337,50 overstijgen. De bedoeling van het hoger beroep is dat het hof het verzet van Butreco tegen de in het dwangbevel opgenomen kosten van € 363 gegrond verklaart en in zoverre het dwangbevel vernietigt, met veroordeling van Pensioenfonds Detailhandel in de proceskosten in hoger beroep.

Butreco heeft geen grieven gericht tegen het tussenvonnissen van de kantonrechter van 29 december 2021. Het hof zal het hoger beroep van Butreco voor zover gericht tegen het tussenvonnissen daarom verwerpen. Het hof zal oordelen dat de grieven van Butreco tegen het vonnis van de kantonrechter van 1 juni 2022 niet slagen. Dat wordt hierna uitgelegd.

De kantonrechter heeft in het vonnis van 1 juni 2022 geoordeeld (in r.o. 2.21): dat Butreco de gegevens met betrekking tot de maanden november 2019, januari 2020, februari 2020, maart 2020 en mei 2020 te laat heeft aangeleverd; dat Pensioenfonds Detailhandel daardoor gerechtigd was om de hoogte van de premie te schatten, en dat de vaststelling van € 450 aan premienota's niet onredelijk is.

Butreco heeft daartegen geen grieven gericht, zodat dit ook in hoger beroep uitgangspunt is. Daarmee staat vast dat Butreco Pensioenfonds Detailhandel € 2.250 aan premies is verschuldigd (€ 450 x 5 maanden).

Pensioenfonds Detailhandel stelt buitengerechterlijke incassokosten te hebben gemaakt ter verkrijging van voldoening buiten rechte omdat zij Butreco eerst zelf tot betaling heeft gesommeerd en daarna de vordering uit handen heeft gegeven aan een incassobureau dat Butreco ook herhaaldelijk tot betaling heeft gemaand. De daarmee gepaard gaande kosten vallen volgens Pensioenfonds Detailhandel onder het bereik 'invorderingskosten' als bedoeld in artikel 21 lid 1 van de Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000 (Wet Bpf 2000).

Bij dwangbevel kunnen buitengerechterlijke incassokosten worden ingevorderd

Op grond van artikel 21 lid 1 Wet Bpf 2000 hebben bedrijfstakpensioenfonds, zoals Pensioenfonds Detailhandel, de bevoegdheid om, wanneer een bijdrage na aanmaning per aangetekende brief niet of niet geheel binnen 30 dagen wordt voldaan, de premie, wettelijke rente en de aanmaningskosten in te vorderen bij dwangbevel. Waar buitengerechterlijke incassokosten (ook) andere kosten dan aanmaningskosten omvatten, kunnen zij voor vergoeding in aanmerking komen op grond van artikel 21 lid 8 Wet Bpf 2000. In dat artikel is bepaald dat het recht tot invordering bij dwangbevel zich ook uitstrekt tot 'de kosten van

vervolgung'. Dit betekent dat Pensioenfonds Detailhandel redelijke kosten ter verkrijging van voldoening buiten rechte (als bedoeld in artikel 6:96 lid 2 aanhef en onder c BW) bij dwangbevel kan invorderen.

Butreco heeft zich in eerste aanleg geheel geconcentreerd op de, volgens haar, beperkte reikwijdte van artikel 21 lid 1 Wet Bpf 2000 en haar argumentatie daarop toegesneden. De kantonrechter heeft de beoordeling eveneens geplaatst in de sleutel van artikel 21 lid 1 Wet Bpf 2000. In hoger beroep heeft Butreco opnieuw betoogd dat artikel 21 lid 1 Wet Bpf 2000 in de weg staat aan toewijzing van invorderingskosten. Hoewel Pensioenfonds Detailhandel in eerste aanleg al had verwezen naar artikel 21 lid 8 Wet Bpf 2000 als grondslag voor zijn vordering tot toewijzing van buitengerechtigde incassokosten, heeft Butreco aan dat aspect, in eerste aanleg noch in hoger beroep, aandacht besteed. Het is echter juist die bepaling die, zoals hiervoor reeds uiteengezet is, toewijzing van de vordering van Pensioenfonds Detailhandel rechtvaardigt. Wat Butreco ter onderbouwing van haar stelling over de reikwijdte van artikel 21 lid 1 Wet Bpf 2000 heeft aangevoerd kan daarom onbesproken blijven. Grief I slaagt niet.

De hoofdsom van € 2.250 aan achterstallige premies heeft geen betrekking op een van de situaties waarin het Besluit vergoeding voor buitengerechtigde incassokosten (hierna: het Besluit) van toepassing is. Het hof zal de eveneens bij dwangbevel ingevorderde buitengerechtigde incassokosten daarom toetsen aan het Rapport Voorwerk II met inachtneming van het Rapport BGK Integraal.

Ter onderbouwing van zijn stelling dat hij buitengerechtigde incassokosten heeft gemaakt, heeft Pensioenfonds Detailhandel niet alleen in het geding gebracht betalingsherinneringen en aanmaningen die hij zelf aan Butreco heeft gestuurd maar ook de latere e-mails die het door Pensioenfonds Detailhandel ingeschakelde incassobureau aan Butreco heeft gestuurd. Net als de kantonrechter is het hof van oordeel dat Pensioenfonds Detailhandel daarmee voldoende heeft onderbouwd daadwerkelijk buitengerechtigde incassokosten te hebben gemaakt.

Het door Pensioenfonds Detailhandel gevorderde bedrag aan buitengerechtigde incassokosten is hoger dan de in het Rapport BGK Integraal (op bladzijde 17) opgenomen staffel die geldt als regeland recht. Het hof is het met de kantonrechter eens dat Pensioenfonds Detailhandel in redelijkheid aan buitengerechtigde incassokosten € 337,50 toekomt (conform voormeld Rapport 15% van € 2.250).

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 22-08-2023

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2023:7060

Zaaknummer: 200.319.895/01

Rechters: W.F. Boele, M. Aksu en W.P.M. ter Ber

Advocaten: J. Blaak en M.W. Minnaard

Wetsartikelen: 21 Wet Bpf 2000 en 6:96 lid 2 aanhef en onder c BW

RECHTSPRAAK

Eigen contractuele uitlegmaatstaf wanneer partneralimentatie eindigt bij pensioengerechtigde leeftijd

Geschil over uitleg vaststellingsovereenkomst die man en vrouw in het kader van hun echtscheiding hebben gesloten. In de overeenkomst staat dat de partneralimentatie zal eindigen ‘op de dag dat de vrouw de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt, te weten op 24 mei 2021’. Zij zijn overeengekomen dat de bepalingen van de overeenkomst in afwijking van het Haviltex-criterium ‘uitsluitend grammaticaal’ moeten worden uitgelegd. Volgens de vrouw is de datum van 24 mei 2021 een verschrijving en was dat ook voor de man kenbaar. Volgens haar is 24 mei 2022 bedoeld, namelijk haar 65ste verjaardag (ten tijde van de vaststellingsovereenkomst was 65 jaar de AOW-leeftijd). De (curator van de) vrouw heeft verzocht om verlenging van de alimentatieverplichting. De rechtbank heeft dat verzoek toegewezen. In hoger beroep heeft het hof het verzoek afgewezen. De Hoge Raad verwerpt het cassatieberoep. De klacht dat de aannemelijkheid van de rechtsgevolgen niet is betrokken ziet eraan voorbij dat de considerans een eigen contractuele uitlegmaatstaf bevat.

De vrouw en de man zijn met elkaar gehuwd geweest. Bij beschikking van 24 december 2008 heeft de rechtbank Maastricht tussen de vrouw en de man de echtscheiding uitgesproken, welke beschikking op 22 januari 2009 is ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand. Bij deze beschikking heeft de rechtbank verder, voor zover thans van belang, de door de man aan de vrouw te betalen bijdrage in de kosten van levensonderhoud van de vrouw (hierna ook: de partneralimentatie) met ingang van de datum van inschrijving van de echtscheidingsbeschikking in de registers van de burgerlijke stand bepaald op een bedrag van € 160 per maand. De vrouw en de man hebben in september 2009 een vaststellingsovereenkomst gesloten. In de considerans van deze vaststellingsovereenkomst is

opgenomen dat: ‘Bij de uitvoering van de onderhavige overeenkomst prevaleert de letterlijke tekst van deze overeenkomst, in afwijking van het Haviltex-criterium, boven eventuele partijbedoelingen zodat dat bij geschillen die onverhoopt op welke wijze dan ook uit deze overeenkomst mochten voortvloeien, ook wanneer slechts een der partijen een geschil aanwezig acht, de competente rechter de bepalingen zoals opgenomen in de onderhavige overeenkomst uitsluitend grammaticaal dient uit te leggen en toe te passen.’

In artikel 1.7 van de vaststellingsovereenkomst is opgenomen dat: ‘De partneralimentatie zal eindigen op de dag dat de vrouw de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt, te weten op 24 mei 2021.’

Bij beschikking van 10 november 2009 heeft het gerechtshof 's-Hertogenbosch de beschikking van de rechtbank Maastricht van 24 december 2008, voor zover betrekking hebbende op de partneralimentatie vernietigd, en vastgesteld hetgeen partijen in artikel 1 tot en met 5 van voornoemde vaststellingsovereenkomst zijn overeengekomen. De vrouw heeft bij verzoekschrift van 5 maart 2020 de rechtbank Limburg verzocht de termijn gedurende welke de man verplicht is aan haar partneralimentatie te betalen, te verlengen. Zij heeft primair verzocht om deze periode te verlengen tot 25 mei 2024 (het moment waarop de vrouw voor het eerst haar AOW-uitkering krijgt) en subsidiair tot 25 mei 2022 (de dag waarop de vrouw 65 jaar wordt).

De rechtbank Limburg heeft bij beschikking van 9 november 2021 geoordeeld dat de termijn waarin de man aan de vrouw partneralimentatie moet betalen zoals die is neergelegd in de vaststellingsovereenkomst doorloopt tot 24 mei 2022.³ Bij herstelbeschikking van 4 februari 2022 heeft de rechtbank deze beschikking uitvoerbaar bij voorraad verklaard. Tegen de beschikking van 9 november 2021 heeft de man principaal hoger beroep ingesteld en de vrouw incidenteel hoger beroep. Bij beschikking van 11 augustus 2022 heeft het hof de beschikking van de rechtbank gedeeltelijk vernietigd en alsnog het inleidende verzoek van de vrouw om de termijn voor partneralimentatie te verlengen, afgewezen.

De Hoge Raad overweegt als volgt. Het middel is gericht tegen het oordeel van het hof dat, gelet op de uitsluiting van het Haviltex-criterium door partijen, artikel 1.7 van de vaststellingsovereenkomst aldus moet worden uitgelegd dat de daarin genoemde datum van 24 mei 2021 de einddatum van de door de man aan de vrouw te betalen partneralimentatie is. Het middel klaagt onder meer dat ook bij grammaticale of objectieve uitleg moet worden gekeken naar de aannemelijkheid van de rechtsgevolgen van een bepaalde uitleg en dat het hof de stellingen die de curator daarover heeft aangevoerd, onvoldoende in zijn beoordeling heeft betrokken.

In de considerans van de vaststellingsovereenkomst zijn partijen een maatstaf overeengekomen voor de uitleg van die overeenkomst. Deze contractuele uitlegmaatstaf houdt in dat, in afwijking van het Haviltex-criterium, de letterlijke tekst van de overeenkomst prevaleert boven eventuele partijbedoelingen, zodat de rechter de bepalingen uit de overeenkomst uitsluitend grammaticaal dient uit te leggen en toe te passen (zie in 2.1 onder (iv)).

Deze contractuele uitlegmaatstaf heeft het hof in r.o. 5.5.2 aldus uitgelegd, dat deze meebrengt dat bij de uitleg van artikel 1.7 van de vaststellingsovereenkomst slechts kan worden aangeknoopt bij begrippen die niet voor meerderlei uitleg vatbaar zijn (te weten de datum 24 mei 2021, die daarin als einddatum van de partneralimentatie is genoemd), omdat bij de uitleg van begrippen die voor meerderlei uitleg vatbaar zijn (zoals naar het oordeel van het hof het begrip ‘pensioengerechtigde leeftijd’) de bedoelingen van partijen zouden moeten worden betrokken, hetgeen volgens de contractuele uitlegmaatstaf niet is toegestaan. Voor zover het middel klaagt dat het hof met dit oordeel de grammaticale of objectieve uitlegmaatstaf zoals bedoeld in de rechtspraak van de Hoge Raad heeft miskend door geen acht te slaan op de aannemelijkheid van de rechtsgevolgen van de door het hof aan artikel 1.7 gegeven uitleg, ziet het eraan voorbij dat de considerans van de vaststellingsovereenkomst de hiervoor vermelde eigen, contractuele, uitlegmaatstaf bevat. Het middel klaagt niet dat het hof deze contractuele uitlegmaatstaf aan de hand van een onjuiste maatstaf of op onbegrijpelijke wijze heeft uitgelegd.

Uitgaande van de uitleg die het hof aan de contractuele uitlegmaatstaf heeft gegeven was het hof, anders dan onderdeel 3.9 klaagt, niet gehouden om nader in te gaan op de stellingen van de vrouw die het in r.o. 5.4 heeft weergegeven. Deze stellingen hebben immers betrekking op de bedoelingen die partijen volgens de vrouw hebben gehad met het begrip ‘pensioengerechtigde leeftijd’ in artikel 1.7 van de vaststellingsovereenkomst, welke bedoelingen op grond van de contractuele uitlegmaatstaf zoals door het hof uitgelegd, niet bij de uitleg van artikel 1.7 kunnen worden betrokken.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 25-08-2023

ECLI: ECLI:NL:HR:2023:1131

Zaaknummer: 22/04170

Rechters: T.H. Tanja-van den Broek, F.R. Salomons en K. Teuben

Advocaten: M.A.J.G. Janssen en H.J.W. Alt

Wetsartikelen: